

DŽ

Džajić, Dragan (1946), nogometni reprezentativac sa 75 nastupa, zaslužni sportaš Jugoslavije, član FK Crvena zvezda (Beograd), nakon prestanka aktivnog nastupanja tehn. direktor tog kluba. Dva puta nastupio za reprezentaciju FIFA i četiri puta za reprezentaciju UEFA; nekovrijeme igrao u Francuskoj. Dobitnik Zlatne plakete i Zlatne lopte NSJ.

Džaković, Stane (1868-?), prva žena propagator tje. vježbanja u CG. Radila kao nastavnica gimnastike više od 10 god. u Ženskom institutu, u Cetinju.

Džambas, Dare (1912-81), dipl. pravnik, ministar financija SRM, član Savjeta SRM, nosilac Spomenice 1941, društveno-politički radnik; planinar, organizator planinarstva u SRM, predsjednik Planinarskog saveza Makedonije (1960-70); bavio se istraživanjem planinarske povijesti u Makedoniji.

Džanić, Svetozar (1917-41), nogometni reprezentativac sa 3 nastupa; od 1936 igrač Grdanskog (Zagreb). Uhapšen i strijeljan kao ilegalac i član KPJ.

Dželatović, Marica (1928), sp. radnica; dugogodišnji trener reprezentacije Jugoslavije i sudac u sp. gimnastici. Dobitnica Nagrade »Jovan Mikić-Spartak« Saveza organizacija za fizičku kulturu Vojvodine (1975).

džep za letve, jedrenje: dugo i usko horizontalno udvostručenje prišiveno na stražnjoj str. jedra u koje se umeće letva za izravnanje stražnjeg dijela jedra.

džiju džicu → **džu džucu**

džiliti, lov: kratko koplje, koje se u ant. doba koristilo u lovu na jelene i divlje svinje.

džokej (engl. jockey), konjički sport: profesionalni jahač koji je u svojoj karijeri imao 30 i više pobjeda.

džokejski klub → **Jockey Club**

džokejski učenik, konjički sport: profesionalni jahač s manje od 10 pobjeda u svojoj karijeri; dž.u., ako je mlađi od 18 god., uživa popust od 3,5 kg, a ako je stariji od 18 god., ima popust od 2 kg, kao i aspirant.

džu džucu (jap. ju jutsu, nježna umjetnost), skupni naziv za tradicionalne jap. vještine samoobrane. U srednjov. Japanu postojale su pod tim nazivom brojne škole samoobrane bez oružja (aikijutsu, kempo, torite, tawara

itd.), koje su propale prestankom feudalizma, pa je vještina borbe bez oružja počela stagnirati. U novije vrijeme dž.dž. označuje svaku vještinu samoobrane.

džudo (jap. jūdō, nježan način), borilački sport nastao modernizacijom borilačke vještine džu džuca zaslugom Jigora Kana, jap. sportaša i profesora Univerziteta u Tokiju. Preučavajući razne vrste džu džuca, Kano je sistematizirao zahvate u suvremeni sistem tje. odgoja i sporta i osnovao Kodokan. Natjecanja u dž. dijele se na pojedinačna i ekipna. Pojedinačna se održavaju po spolu (muškarci i žene) i starosnim kategorijama. Starosne su kategorije: seniori (natjecatelji stariji od 21 god.), stariji omladinci (između 18 i 21 god.), mlađi omladinci (između 15 i 18 god.) i pioniri (ispod 15 god.). Prema pravilima IJF natjecatelji (muškarci i žene) se dijele na 7 kategorija: mlađi omladinci imaju kategorije koje su za 5 kg lakše od seniorskih, a pioniri se svrstavaju po starosti i težini. Uobičajeni sistem natjecanja u dž. je sistem u ispadanje poraženog, a primjenjuje se i sistem natjecanja s repešažom (popravna borba). Ekipu sačinjavaju natjecatelji iz svih težinskih kategorija, i to po jedan (ekipa od 7 članova) ili po dva (ekipa od 14 članova) u svakoj kategoriji. Natjecatelji (džudoke) nose pojaseve raznih boja, prema kojima su kategorizirani u odgovarajuće kvalitativne skupine. Postoje školski (kyu) i majstorski (dan) stupnjevi. Džudoka mora biti odjeven u propisanu odjeću (džudogi). Natjecanje se odvija na tatami strunjači. Strunjače za dž. moraju biti tvrde, glatke površine, pa se zbog toga stavljaju na elastičnu podlogu. Borba traje obično 6 min. u polufinalu 8 min, a u finalu 10 min, ali se propozicijama može odrediti i drukčije. Za natjecanja su potrebni gl. sudac, dva pokrajna suca i mjerilac vremena, koji mjeri samo čisto vrijeme borbe. Pobjeda u dž. može se postići osvajanje ippona, dva waza-arija ili po isteku vremena borbe, kad o pobjedniku odlučuju suci glasanjem. Pri ekipnim natjecanjima, pobjednik s punim b. dobiva 10 poena, pobjednik s pola b. 7 poena, za nadmoćnost 5 poena, za neznatnu prednost 3 poena, a za neriješeni rezultat poeni se ne dodjeljuju. Brigu o dž. u svijetu vodi IJF (Međunarodni džudo savez), a u Evropi EJU (Evropska džudo unija), osn. 1948. Od 1951 održava se svake god. PE za muškarce, a od 1974 i za žene; od 1956 održava se PS (svake druge god.), ali samo za muškarce. Dž. je u programu OI od 1964. Azijskih igara od 1958 i Panameričkih igara od 1955. Brigu o dž. u našoj zemlji vodi Džudo savez Jugoslavije.

DŽOKEJ

D. DŽAJIĆ

Džudo savez Jugoslavije, udruženje republičkih i pokrajinskih džudo saveza, odn. odbora, osn. 1954 kao Odbor za džudo Jugoslavije u sastavu Saveza za teškoatletske sportove Jugoslavije. Od 1962 do 1970 još dva puta mijenja naziv, a od 1970 naziva se Džudo savez Jugoslavije. Sjedište je u Beogradu; član je SFJK, JOK, EJU i IJF.

džudogi (jap. judogi), naziv za sp. odjeću natjecatelja u džudu; sastoji se od bijelog platnenog kaputa (kimona), prošivenog koncima kako bi bio što čvršći, bijelih platnenih hlača i pojasa, koji mora dva puta biti omotan oko tijela i zavezan u čvor; boja pojasa ovisi o kvaliteti (stupnju) džudoke.

džudoka (jap.), naziv za natjecatelja (sportaša) koji se bavi džudom.

DŽUDOGI

DŽUDO borba (lijevo) i borište (desno)

